

בס"ד, יום שישי ט"ו טבת תשע"ג, ערש"ק פרשת ויחי, גיליון מס' 13 שנה ד'

זמני השבת בפינסק:

הדלקת נרות: 16:52
עונג שבת 20:00
שחרית: 9:15
סדר: 15:00
מנחה: 16:00
צאת השבת: 18:11

השבת בפינסק

יוצא לאור ע"י תלמידי ישיבת "פאר ישראל" פינסק, בלרוס

פניני הפרשה

הרב אלחנן רוזנפלד

חשיבות האחדות בעם ישראל

היקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם: הנה אבינו יעקב טרם מותו קרא לבניו וגילה להם את סוד הישרדותם לכל אורך ההיסטוריה העתידית של עם ישראל. היקבצו – היו מאוחדים. האחדות תיתן בכם את הכח להתגבר על שונאיכם אפילו שהם רבים וחזקים מכם. (כפי הידוע ממדרשים שונים, כאשר ישראל חיים בשלום הקב"ה עוזר להם בכל אופן) ושמעו - אל יעקב אביכם בכח השמירה על המסורת היהודית המקובלת לנו מדור דור. (כלומר הן שמירת האחדות הפיזית והן שמירת האחדות הרוחנית. היא אשר תשמור על ישראל, להמשיך על אף הגלות, להיות עם. (ע"פ הרש"ר)

שבת שלום
הרב גרשון רוזנפלד

השבוע נקרא בפרשה על בקשת יעקב אבינו לפני פטירתו מבנו יוסף, שהיה אז משנה למלך מצרים, "וְעִשֵׂת עֲמֵדֵי חֹסֶד וְאֱמֶת, אֶל-נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם. וְשָׁכַבְתִּי, עִם-אֲבֹתַי..." במערת המכפילה. יעקב ממשיך ואומר ליוסף בהמשך "וְאֲנִי בָבְאִי מִמִּצְרָיִם, מֵתָה עָלַי רַחֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּדֶרֶךְ, בְּעוֹד כְּבָרַת-אֶרֶץ, לְבֵא אֶפְרָתָה; וְאֶקְבְּרָהָ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת, הוּא בֵּית לְחָם".

והדברים דורשים ביאור יעקב דואג לעצמו ודורש מיוסף לקבורו בארץ ישראל ובמערכת המכפלה עם כל גדולי האומה ואילו את רחל אשתו, אם יוסף, הוא לא טרח אפילו להביאה לבית לחם אלא קברה שם בדרך. הייתכן...!? זו כבודה של אם המלכות, אם בישראל!?

כדרכינו נפתח בסיפור והפעם מתקופת השואה האיומה.

סיפור גבורה זה התרחש תקופה קצרה לפני פרוץ המלחמה בבליגיה. בחורה יהודייה בשם 'מלה' שהחלה ללמוד רפואה לפני המלחמה ונאלצה להפסיק את לימודיה מאחר שבשום פנים ואופן לא הסכימה לחלל את השבת. אביה הציע לה להתחפש לנוצריה כדי להציל את חייה ולמרות התנגדותה היא שימשה כמורה ל'זמרה' בבית נוצרי מסוים.

את יהדותה הצליחה להסתיר עד ליל יום הכיפורים, אז לא החזיקה מעמד, פתחה את המחזור והחלה לשר מעומקי ליבה את תפילת 'כל נדרי'... משתף פעולה של הנאצים שמע אותה והעביר זאת למשטר והיא נשלחה לאושוויץ. בהגיעה לאושוויץ, ראתה חייל נאצי מתעלל באישה יהודייה והיא לא שלטה בעצמה והחלה צועקת עליו לעיני כל הנוכחים שהיו בהלם ובטוחים היו שהיא תיהרג מייד.

למזלה, היה שם רופא נאצי שאמר לה אני מאד נפעם מגבורתך רצוני שתעבדי אצלי כמתורגמנית. וכך היה. בזמן זה ניצלה מלה את האפשרויות העומדות לרשותה ויצרה קשר עם אנשי המחותרת והצליחה לספק להם נשק ופצצות. כשהרגישה כי הדבר עומד להיודע, החליטה לברוח כשהיא מותירה פתק על מיטתה "קשה לי לחיות בין מרצחים מתועבים. אני הולכת לספר לעולם על מעשיכם הנוראים..."

הפקודה שיצאה ממפקד המחנה הייתה חד משמעית "לתפוס את מלה ולהביאה חזרה, חיה או מתה!! ואכן, הפולנים ימ"ש תפסו אותה וגם אז לא חששה לומר "רציתי לספר לבני עמי על ההרג שמתרחש כאן. הרופא שאצלו עבדה רצה להשתיקה אך היא סטרה לו ואמרה: "אני חייבת לספר לעולם מה שקורה כאן! לא אכפת לי למות על כך!"

הפקודה ניתנה להכין את חבל התלייה ולתלות את מלה הבוגדת לעיני כל... ואז מלה בגבורתה הוציאה סכין והחלה לדקור את עצמה למוות באמרה 'עדיף לי למות בעצמי מאשר לתת לכם להתעלל בי'... הרופא הנאצי ניסה להציל את חייה אך כבר היה מאוחר, היא כבר לא הייתה בחיים. בין העומדים שם היה בחור שזיהה אותה כארוסתו שחשב לתומו שהיא חיה בבלגיה ומרוב צער לקה בליבו ומת במקום.

באותו ערב על קברה של מלה וארוסה גובשה תוכנית חדשה להתקוממות בשם 'מלה' שתחל להלחם בנאצים ולהרוג רבים מהגרמנים ובסתימת הגולל עליהם אמרו: "מלה, בחייך קידשת את השם ובמיתתך רחצת את זוהמתנו בהסירך את החרפה מראשינו... מסירות נפש ואכפתיות בלתי רגילה של בחורה יהודייה המוסרת את כולה למען הכלל.

חזרה לפרשתנו, יעקב דואג לעצמו ודורש מיוסף לקוברו בארץ ישראל ובמערכת המכפלה עם כל גדולי האומה ואילו את רחל אשתו ואם יוסף, הוא לא טרח **אפילו** להביאה לבית לחם אלא קברה שם בדרך. הייתכן...!?

אכן, פרשן המקרא רש"י מסביר את חששו של יעקב מצערו וכעסו של בנו יוסף על קבורת אימו רחל בדרך וכותב: "ולא כך עשיתי לאמך (רחל) שהרי מתה סמוך לבית לחם, ולא הולכתיה אפי' לבית לחם להכניסה לארץ וידעתי שיש בלבך עלי, אבל דע לך שעל פי הדבור קברתיה שם שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבזראדן והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים שנאמר 'קול ברמה נשמע וגו' והקב"ה משיבה יש שכר לפעולתך נאם ה' וגו' ושבנו בנים לגבולם."

יעקב מסביר ליוסף, שמקום קבורת את רחל בדרך הייתה על-פי הוראה מה', "דע לך, שעל-פי הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה... רק שאם-כן, לא ברור מדוע יעקב לא נקבר לידה ויתרה מכך, דרש להיקבר במערת המכפלה?

מבואר בספרים שיעקב ורחל הינם המודל האידיאלי במהותם של בני זוג בעם ישראל. יעקב היה בחיר האבות, ורחל הייתה אשתו עיקר ביתו. על-כן אפשר לראות בהם את הנקודות המאפיינות איש ואישה בישראל.

יעקב מבקש להעלותו להיקבר בארץ-ישראל ושם גופא במערת המכפלה מאחר וזו היא שאיפתו של יעקב אבינו לחתור אל שלמות הקדושה ככל שאפשר. רחל לעומתו, כדרכה של אם בישראל המאופיינת בויתור על השלמות האישית למען בניה במסירות נפשה, היא מוותרת על רצונה להיקבר במקום קדוש, כדי להיות לעזר לבניה כשיצטרכו אותה אפילו בעוד כמה אלפי שנה! ועל כך אומר לה הקב"ה: "יש שכר לפעולתך".

מיעקב ורחל אנו למדים על תפקיד האיש ועל תפקודה של האישה היהודית. תפקידו של האיש הוא לחתור לשלמות האישית ולשם כך האיש מחוייב במצוות יותר מן האישה הן בין אדם לקונו, בין אדם לחברו ובשעת עסקיו. האישה לעומת זאת, מוותרת מרצונה החופשי על החתירה לשלמות ובלבד שלילדיה לא יחסר דבר. ולכן האישה פטורה מרוב המצוות לאור תפקידה החשוב והכי עיקרי לגדל ולחנך את דורות ההמשך של עם ישראל, את ילדיה. ולמענם היא מוכנה לוותר על הכל במסירות נפש.

תפקידה ומעמדה של האישה ביהדות הינה גדולה לאין ערוך מן הגבר, ביהדות אין חלילה 'הדרת נשים', להיפך, יש 'האדרת נשים', שכן דווקא אצל האישה היהודייה יש את נקודת היהדות, יש את מסירות הנפש עבור הזולת את הויתור העצמי למען האחר, זו מעלה שאין כדוגמתה (אגב, זו הסיבה שביהדות הולכים אחר האם לקביעת הלאום היהודי) מאחר ואצל האישה מאירה הנשמה היהודית בטהרתה ללא מחיצות של גאווה. בשונה מן האיש שתמיד עסוק בהשגת שלמותו האישית, אצלו יכולה להתפתח הרגשת שביעות רצון עצמית וגאווה.

ישנו פתגם שיהודי צריך לחיות עם הזמן, וענייני הפרשה הם אקטואליים להווה בו אנו חיים בדיוק כמו לפני אלפי שנים. זו היא נצחיותה של התורה שהיא אקטואלית בכל הזמנים. בימים אלו של סערת 'הדרת הנשים' כביכול, אנו למדים כי מעמדה של האישה ביהדות הינה גבוהה משל האיש, והיהדות נותנת לה את הכבוד המגיע לה ובצדק כי דווקא אצלה יש את נקודת היהדות, את מסירות הנפש עבור הזולת.

חדש בפיונסקה

עורך: קובי ברוך נ"י

הרב רזנברג: בשלב ראשון סמינר "כתר מלוכה" יהיה מסונף לסמינר ירושלמי ותיק, כך שנוכל לדרוש ולקבל תקציבי ממשלה שונים.

בעוד תקופת מה, כאשר עמותת "כתר מלוכה" תעבור את הזמן הקבוע בחוק, נוכל לדרוש ולקבל תקציבים באופן עצמאי.

בנוסף, אני עסוק בגיוס תורמים ומשאבים לפרויקט ולחזון שיתמכו בנו כלכלית.

הרב באום: מיהי הסמכות הרוחנית מאחורי המוסד?

הרב רזנברג סמינר "כתר - מלוכה" מקבל הכוונה שוטפת ע"י הרב בן ציון זילבר שליט"א. ישנם שאלות ולבטים אותם אנו מעלים לפני הרב הגאון הגדול ר' שמואל אוירבך שליט"א.

כמו כן, סמינר "כתר - מלוכה" קיבל גיבוי מהאדמו"ר מקרלין שליט"א ומהרב שמחה הכהן קוק שליט"א. כאשר בראש צוות ההיגוי יושב הרב משה פימה שליט"א.

הרב באום: על כמה שנות לימוד מדובר?

הרב רזנברג: במידה ומדובר על בת שמעוניינת במסלול אקדמאי יהיו לה 3-4 שנות לימוד.

הרב באום: מה יהיו תנאי הקבלה?

הרב רזנברג: א. מסמכי יהדות שיועברו אלינו ע"י בתי הספר בהן לומדות הבנות.

ב. רמה דתית גבוהה ונכונות להתקדם ולהשקיע.

ג. ריאיון אישי.

הרב באום: על איזה סוג בנות מדובר?

עם תחילת עונת הרישום לשנת הלימודים, ישבו הרב יעקב באום שליט"א מראשי ישיבת שבות עמי ומראשי הארגון החשוב "נר לאלף" והרב אלי' רזנברג שליט"א מנהל סמינר "כתר מלוכה" לשיחה אודות סמינר "כתר מלוכה", מפני חשיבות וערך הדברים החלטנו להביא לפניכם את עיקרי הדברים.

הרב יעקב באום הציב שאלות מאתגרות לרב אלי' רזנברג מנהל הסמינר כדי להעצים ולחדד את המסרים..

הרב באום: האם יש לך ניסיון חינוכי בעבודה עם בנות דוברות רוסית?

הרב רזנברג: אני עוסק בהוראה למעלה מעשר שנים. יש לי תעודת מורה בכיר מטעם משרד החינוך דרך החינוך העצמאי.

כמו כן שימשתי כמורה בבית הספר שבלבוב וכן בבית הספר החשוב "בית אהרון" שבפינסק בראשות הרב משה פימה שליט"א רב העיר פינסק שאף נותן את ההכוון לסמינר "כתר - מלוכה".

יש לי את הניסיון החינוכי בעבודה גם עם בנות רוסיות שאיתו ייסדתי את סמינר "כתר מלוכה".

מעבר לכך, בצוות ישנם אנשי חינוך בעלי ניסיון רב בחינוך למגזר הרוסי, כאשר נושאים חינוכיים ידונו בפורום בעל ניסיון.

הרב באום: מה הניסיון שלכם בהקמת וניהול מוסדות?

הרב רזנברג: במהלך השנים הובלתי פרויקטים גדולים שונים וכן עסקתי כמנהל אדמיניסטרטיבי של תלמוד תורה בירושלים.

הרב באום: האם יש לך גב כלכלי מספיק חזק, המאפשר לשלוח אליך בנות בלי חשש?

הרב רוזנברג: בוגרות כיתות י"ב שהתקדמו לרמה דתית גבוהה ורוצות להמשיך ולהתקדם תוך כדי רכישת מקצוע לחיים.

הרב באום: כמה בנות אתה צופה שילמדו במוסד בכל שנה ?

הרב רוזנברג: קשה לענות כרגע על שאלה זו.

התחלה של 10 בנות בכל שנתון זה הצפי, על מנת שנוכל להעניק ולהשקיע את המירב.

הרב באום: האם יתקבלו גם בנות ממוסדות בארץ?

הרב רוזנברג: במידה ויתאימו, כן.

הרב באום: מה עושות הבנות בשעות הערב?

הרב רוזנברג: שיעורים/ שיעורי בית / פעילויות חברתיות / עבודות בית להכנסה כספית.

בפנימייה יש מדריכה בעלת ניסיון שמתפקידה לגבש את התלמידות ולפקח.

הרב באום: מה עושות הבנות בשבתות?

הרב רוזנברג: יש שבתות בהן הבנות נמצאות יחד, ובכללם סעודות שבת משותפות ופעילויות חברתיות.

וישנן שבתות בהן הבנות מתארחות אצל משפחות על מנת שתיראנה ותילמדנה איך נראה ומתנהל בית יהודי.

הרב באום: מה יעשו בימי החופש?

הרב רוזנברג: ימי החופש ינוצלו להגברת פעילויות חברתיות ולאפשרות להוספת הכנסה כספית לתלמידות ע"י עזרה במשק בית וכד'.

בחופש הגדול תינתן לבנות אפשרות לנסוע לביתן במידה ויהיה מעשי.

הרב באום: האם קיימים במסגרת המוסד פעילויות לא פורמאליות כמו: טיולים, אומנות, ספורט, וכד' ?

הרב רוזנברג: ודאי שכן.

הרב באום: מי הם צוות המורים/מורות ?

הרב רוזנברג: כל איש צוות נבחר בקפידה ואנו מוודאים שיכיר ויהיה מודע לסגנון התלמידות ולקו החשיבה שלהן.

הרב באום: מי קבע את תוכנית הלימודים ?

הרב רוזנברג: בנושא זה אני מתייעץ רבות עם אנשי חינוך בתחום, ובעיקר עם הגב' לורה פולישוק תחי'.

הרב באום: אלו מקצועות חול לומדות במסגרת המוסד ?

הרב רוזנברג: ישנן אפשרויות רבות ומגוונות. כגון: פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, מדעי מעבדה רפואית, הפרעות בתקשורת, מדעי החברה, אחות מוסמכת, הנדסאות, ניהול ועוד.

הרב באום: אלו "דיפלומות" יהיה אפשר לקבל במסגרת המוסד ?

הרב רוזנברג: הדיפלומה שאיתה מסיימת הבת הוא תואר ראשון אקדמי שיינתן ע"י אוניברסיטאות ומכללות שונות (בהתאם לסוג התואר).

הלימודים האקדמאים יילמדו במסגרת המכללה החרדית או מכון דעת.

במקרים מסוימים, במידה והתלמידה לא תלך במסלול האקדמי, היא תרכוש מקצוע במסגרת לימודים חרדית כגון: לומדה, המרכז החרדי להכשרה מקצועית וכד' ותסיים עם תעודה המוכרת ע"י משרד התמ"ת או כל משרד ממשלתי רלוונטי אחר.

אדרבה - האקטואליה שביהדות

**ארגון להגברת המודעות לחינוך וחברה
להזמנת הרצאות 0775232581**

העלון יוצא לאור בחסות:

חברת "מסע - שורשים" - 0504137553 - המתמחה בתכנון, ארגון, הדרכה וליווי מסעות במזרח אירופה